

İSİM TAMLAMALARI

Belirtisiz İsim Tamlaması

Belirtisiz isim tamlamasında **tamlayan** ek almaz. **Tamlanan** ise **3. tekil kişi iyelik eki** (-ı/-i/-u/-ü) alır. Bu tamlama türü , bir nesnenin adını ve türünü anlatır.

Tamlayan	Tamlanan
isim	a, ı > s(ı)
	e, i > s(i)
	o, u > s(u)
	ö, ü > s(ü)

Örnek:

Yemek kaşığı gümüşten yapıldı.

Yayla çorbası seviyor musun?

Uçak bileti pahalı.

Galata Kulesi tarihî bir yapı.

Göz doktoru olmak istiyorum.

Çöp kutusu ağzına kadar doldu.

Adresi **taksi şoförü** biliyor.

Boğaz Köprüsü İstanbul'da.

Belirtisiz isim tamlamaları durum eklerini alabilir.

Not: Belirtisiz isim tamlamasında ikinci unsur 3. kişi iyelik ekini taşıdığı için durum eklerinden önce "n" sesi ortaya çıkar.

Tamlayan	Tamlanan	Durum Ekleri
isim	a, ı > s(ı)	-A
	e, i > s(i)	-dA
	o, u > s(u)	-dAn
	ö, ü > s(ü)	-I

Örnek:

Ders kitabını çantana koydum.
Selçuk, **Tıp Fakültesinde** okuyor.
Göz doktoruna gittim.
Adresi **taksi şoföründen** öğrendim.

Belirtili İsim Tamlaması

Belirtili isim tamlamasında, tamlayan sözcük ilgi eki (-ın/-in/-un/-ün) alır. Tamlanan sözcük ise 3. tekil kişi iyelik eki (-ı/-i/-u/-ü) alır.

Belirtili isim tamlamaları, bir varlığın bir başka varlığa ait olduğunu veya onunla ilgili olduğunu gösterir.

Tamlayan	Tamlanan
a, ı > (n) ın	a, ı > s(ı)
e, i > (n) in	e, i > s(i)
o, u > (n) un	o, u > s(u)
ö, ü > (n) ün	ö, ü > s(ü)

Örnek:

Komşunun köpeği havlıyor.

Masanın üstü çok kirli.

Yemeğin tuzu nasıl?

Sınıfın bilgisayar bozuk.

Duvarın rengi beyaz.

Yalçın'ın ailesi Bursa'da yaşıyor.

Kuşun kanadı kırık.

Gölün çevresi yürüyüş yapmak için çok uygun.

Not: "Su" ve "ne" istisna sözcüklerdir. -nun ve -nin eklerini değil, -un ve -in eklerini alırlar.

Örnek:

su-nun tad-ı

→ su-y-un tad-ı

-Suyun tadı kötü.

ne-nin sembol-ü

→ ne-y-in sembol-ü

-Bu bayrak neyin sembolü?

Belirtili isim tamlamaları durum eklerini alabilir.

Not: Belirtili isim tamlamasında ikinci unsur 3. kişi iyelik ekini taşıdığı için durum eklerinden önce "n" sesi ortaya çıkar.

Tamlayan	Tamlanan	Durum Ekleri
a, ı > (n) ın	a, ı > s(ı)	-A
e, i > (n) in	e, i > s(i)	-dA
o, u > (n) un	o, u > s(u)	-dAn
ö, ü > (n) ün	ö, ü > s(ü)	-I

Örnek:

Hastane **bankanın karşısında**.

Adresi **otobüsün şoförüne** sorduk.

Üniversitenin kütüphanesinden birkaç kitap aldım.

Çantanın materyalini çok beğendim.

Zincirleme İsim Tamlaması

Zincirleme isim tamlaması, üç veya daha fazla sözcükten oluşan bir isim grubudur. Bu grupta, bazı sözcükler kendi içinde **isim tamlamasıdır** ve bu tamlamaya başka sözcükler eklenir.

Örnek:

Abimin eşinin memleketi Gaziantep.

Bilim insanlarının araştırmaları çok önemli sonuçlar veriyor.

Akşam yemeği zamanına bir saat var.

Tıp öğrencilerinin sınav sonuçları çok başarılı.

Pazartesi gününün stresi hiçbir günde yok.

Ali'nin kardeşinin et lokantası var.

Yatak odasının duvarlarını ne renge boyadınız?

İstanbul uçağının hareket saati yaklaştı.